

KPMG Oy Ab
PL 1037
00101 HELSINKI

Töölönlahdenkatu 3 A
00100 HELSINKI
Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus

Sanoma Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Sanoma Oyj:n (y-tunnus 1524361-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän on sisällytetty arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Liikearvo (1,663 milj. euroa) ja liiketoimintojen yhdistämisissä kirjatut aineettomat hyödykkeet - Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 15

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

- Konserni on viime vuosien aikana laajentanut toimintaansa yrityshankintojen kautta, minkä seurauksena konsernin taseeseen sisältyvän liikearvon ja muiden liiketoimintojen yhdistämisissä kirjattujen aineettomien hyödykkeiden määrä on merkittävä.
- Liikearvo muodosti 64 % konsernin taseesta ja 166 % konsernin omasta pääomasta 31.12.2016.
- Liikearvo ja tietyt muut aineettomat hyödykkeet testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain. Konserni määrittää rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevan rahamäärän perustuen niiden käyttöarvoon. Käyttöarvo määritetään perustuen arviointeihin diskontattuihin rahavirtoihin. Näiden taustalla olevien keskeisten oletusten määrittäminen edellyttää johdon harkintaan perustuvia ratkaisuja, jotka liittyvät muun muassa kannattavuustasoon, diskonttauskorkoon ja pitkän aikavälin kasvuun. Testauksissa käytettäviin ennusteisiin liittyvästä johdon harkinnasta ja tasearvojen merkittävydestä johtuen liikearvon arvostaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa

- Olemme arvioineet konsernin rahavirtojen nykyarvoon perustuvan arvonalentumismallin periaatteita ja johdonmukaisuutta. Olemme testanneet arvonalentumistestauslaskelmien matemaattista oikeellisuutta ja arvioineet keskeisten laskelmissa käytettyjen oletusten, kuten kannattavuustasot, diskonttauskorko ja pitkän aikavälin kasvu, kohtuullisuutta suhteessa emoyhtiön hallituksen hyväksymiin keskipitkän aikavälin strategiaan suunnitelmiin ja ennusteisiin, konsernin ulkopuolisiin lähteisiin ja omiin näkemyksiimme.
- Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n arvonnäytteenottoa suorittaneita, jotka ovat arvioineet diskonttauskorkojen määrittämisessä käytettyjä syöttötietoja ja menetelmää, sekä arvioineet pitkän aikavälin kasvutason suhteessa konsernin ulkopuolisiin markkinatietoihin. Olemme myös laatineet oman herkkyysanalyysin arvioidaksemme keskeisten laskelmissa käytettyjen oletusten mahdollisten muutosten vaikutuksia.
- Olemme arvioineet arvonalentumistestauksesta konsernitilinpäätöksessä esitettyjä tietoja.

TV-ohjelmien esitysoikeuksiin (116 milj. euroa) ja oppimistuotteiden sisällöntuotantoon (68 milj. euroa) liittyvät aineettomat hyödykkeet - Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 15

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

- Sanoma kirjaa taloudelliselta vaikutusajaltaan rajallisiin aineettomiin hyödykkeisiin kuuluvat TV-ohjelmien esitysoikeudet poistoina kuluiksi käyttäen degressiivistä menetelmää ja oppimistuotteiden sisällöntuotantoon liittyvät menot tasapoistomenetelmää käyttäen. Konserni arvioi näiden aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvot vuosittain sen määrittämiseksi, että kirjanpitoarvot eivät ylitä hyödykkeistä kertyviksi ennustettuja taloudellisia hyötyjä. Arvio tehdään rahavirtaperusteisesti määrittämällä hyödykkeestä kertyviksi ennakoitujen vastaisten rahavirtojen nettomääräinen nykyarvo. Mikäli arvio tulevasta taloudellisista hyödyistä alittaa kirjanpitoarvon, kirjataan arvonalentumistappio.
- Näistä aineettomista hyödykkeistä kerrytettävissä olevien rahamäärien arviointi edellyttää johdon harkintaa, mistä johtuen tämä on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa

- TV-ohjelmien esitysoikeuksia koskeviin tarkastustoimenpiteisiimme on sisällynyt muun muassa konsernin soveltamien arvostusperiaatteiden arviointi, poistoperiaatteiden testaaminen perustuen ohjelmien esityskertoihin ja arviointiin tulevasta taloudellisista hyödyistä. Lisäksi olemme käyneet läpi johdon tekemien tulevia taloudellisia hyötyjä ja hyödykkeistä kerrytettävissä olevia rahamääriä koskevia arvioita.
- Oppimistuotteiden sisällöntuotantoon liittyviä aineettomia hyödykkeitä koskeviin tarkastustoimenpiteisiimme on sisällynyt muun muassa taseeseen aktivoitujen menojen testaaminen pistokokein, johdon laatimien tiettyjen sisällöntuotantomenojen kirjanpitoarvoihin kohdistuvien analyysien arviointi ja johdon selvityksiä tukevan evidenssin hankkiminen.
- Olemme myös arvioineet näistä aineettomista hyödykkeistä konsernitilinpäätöksessä esitettyjä tilinpäätöstietoja.

Myyntituottojen tulouttaminen - Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet ja liitetieto 6

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

- Sanoma-konsernin liikevaihto, 1,639 milj. euroa, koostuu useista tulovirroista, mm. mainosmyynnistä, levikkimyyntistä ja oppimistuotteiden myynnistä. Noudatettavat myynnin tuloutusperiaatteet vaihtelevat riippuen myynnin luonteesta ja siihen soveltuvasta myynnin tuloutuskäytännöstä. Konsernin liiketoimintojen kehittyessä uudet digitaaliset tuotteet voivat johtaa uusiin tulovirtoihin, mikä edellyttää huolellista arviointia myyntituottojen oikean tuloutusajankohdan määrittämiseksi.

Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa

- Olemme suorittaneet muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet:
 - Konsernin noudattamien myyntituottojen tuloutusperiaatteiden asianmukaisuuden arviointi suhteessa sovellettaviin tilinpäätösstandardeihin.
 - Myyntituottojen täydellisyyden, oikeellisuuden ja oikean tuloutusajankohdan arvioimiseksi käytettyjen sisäisten kontrollien testaaminen.
 - Konsernin liitetiedoissa esitettyjen myynnin tulouttamista koskevien laskentaperiaatteiden arviointi.

**Emoyhtiön taseeseen sisältyvät osuudet saman konsernin yrityksissä (1,470 milj. euroa)
- Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetieto 9**

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

- Sanoma on arvioinut konserniyritysosuuksien kerrytettävissä olevan rahamäärän käyttäen tuottoerusteista lähestymistapaa, jolloin sijoitusten käyvät arvot määritetään joko diskontattujen rahavirtojen tai osinkotuottojen menetelmällä.
- Johtuen vastaisiin rahavirtoihin liittyvästä johdon harkinnasta ja tasearvojen merkittävydestä, konserniyritysosuuksien arvostaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.

Kuinka kyseisiä seikkoja käsiteltiin tilintarkastuksessa

- Olemme testanneet arvonalentumistestauslaskelmien matemaattista oikeellisuutta ja arvioineet keskeisten laskelmissa käytettyjen oletusten, kuten kannattavuustasot, diskonttauskorko ja pitkän aikavälin kasvu, kohtuullisuutta suhteessa emoyhtiön hallituksen hyväksymiin keskipitkän aikavälin strategiaan suunnitelmiin ja ennusteisiin, konsernin ulkopuolisiin lähteisiin ja omiin näkemyksiimme.
- Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n arvomäärityksen asiantuntijoita, jotka ovat arvioineet diskonttauskoron määrittämisessä käytettyjä tietoja ja menetelmää, sekä arvioineet pitkän aikavälin kasvutasoja suhteessa konsernin ulkopuolisiin markkinatietoihin.
- Olemme arvioineet emoyhtiön tilinpäätöksessä esitettyjä arvonalentumistestausta koskevia liitetietoja.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitiilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjapidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonne. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoidimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja vuosikertomukseen sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksen. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 6. helmikuuta 2017

KPMG OY AB

Virpi Halonen
KHT